

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап*

На основу члана 56. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/2009, 88/2010,91/2010 и 14/2016) члана 13. Закона о националним парковима („Службени гласник РС“, број 84/2015) и члана 14. тачка 7. Статута Јавног предузећа “Национални парк Ђердап“ из Доњег Милановца, Надзорни одбор Јавног предузећа “Национални парк Ђердап“ из Доњег Милановца на својој 54. редовној седници одржаној дана 26.11.2018.године, донео је

**ПРАВИЛНИК О УНУТРАШЊЕМ РЕДУ И ЧУВАРСКОЈ СЛУЖБИ
НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА ЂЕРДАП**

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о унутрашњем реду и чуварској служби (у даљем тексту: Правилник) регулишу се унутрашњи ред, организација, начин рада и опремање чуварске службе и основна правила организације противпожарне заштите Националног парка Ђердап (у даљем тексту: Национални парк), односно ближе се прописују правила из члана 56. став 4. Закона о заштити природе (у даљем тексту: Закон) на основу којих се на подручју Националног парка спроводе режими заштите, утврђени чланом 35. Закона.

Члан 2.

Одредбе овог Правилника односе се на кориснике заштићеног подручја у смислу члана 4. тачка 37. Закона (у даљем тексту: Корисник) односно на лица која имају пребивалиште или боравиште на подручју Националног парка, власнике земљишта и других непокретности, правна и физичка лица и предузетнике који коришћењем непокретности, природних вредности и добара и на други начин обављају делатност или врше послове на подручју Националног парка, као и на посетиоце Националног парка.

Посетилац Националног парка је лице које из научних, образовних, рекреативних, туристичких, спортских, културних или осталих потреба и разлога борави на подручју Националног парка, као и лице у транзиту кроз подручје Националног парка, а нема пријављено боравиште или пребивалиште, нити је запослено на подручју Националног парка (у даљем тексту: Посетилац).

Члан 3.

Управљање Националним парком је поверено Јавном предузећу „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац (у даљем тексту: Управљач).

Члан 4.

Корисници и Посетиоци дужни су да се придржавају одредби овог Правилника, упутстава са информативних табли и других ознака, као и упутстава или налога чувара Националног парка (у даљем тексту: Чуvara) и других овлашћених лица Управљача.

У планирању и предузимању радова и активности на подручју Националног парка Корисници и Посетиоци су дужни да се придржавају одредби Закона и Плана управљања Националног парка.

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап*

Члан 5.

За коришћење Националног парка и услуга Управљача, Корисници и Посетиоци плаћају накнаду Управљачу, сходно члану 70. Закона.

Висину, начин обрачуна и наплате накнаде Управљач прописује посебним актом, уз сагласност надлежног министарства (у даљем тексту: Министарство).

Члан 6.

Унутрашњи ред у Националном парку Управљач обезбеђује организовањем чуварске службе, као и сарадњом са локалним становништвом, јавним предузећима и другим привредним субјектима, установама, удружењима грађана и органима државне управе и локалне самоуправе.

II КРЕТАЊЕ И БОРАВАК ПОСЕТИЛАЦА

Члан 7.

Улазак у Национални парк је слободан и без ограничења, осим у случајевима утврђеним овим Правилником.

Улазак у Национални парк, моторним возилом може се забранити или ограничити, у складу са посебним прописом, ако се ради о транспорту опасних материја.

Управљач може краткотрајно заустављати моторна возила на уласку у Национални парк уколико на јавном путу заснује улазну станицу у складу са чланом 68. став 3., став 4. и став 5. Закона.

Начин заснивања и рада улазних станица Управљач ће прописати посебним актом, у складу са законом.

Члан 8.

Боравак на подручју Националног парка је слободан и без ограничења, осим на местима, у време и на начин утврђеним овим Правилником.

Забрањен је улазак, односно приступ без одобрења Управљача или пратње Чуvara или других овлашћених лица Управљача на локалитете на којима је утврђен режим заштите I степена, као и на места и објекте за које је Планом управљања Националног парка одређен такав режим посете због потребе очувања дивље флоре и очувања, прихране и праћења дивљих животиња.

У случајевима када је потребно извршити хитну интервенцију (појава пожара, елементарне непогоде, повреде и сл.) или наменском коришћењу постојећих шумских и других службених путева, одобрење или пратња из става 1. овог члана не мора се прибавити односно обезбедити, већ се те активности пријављују Управљачу.

Члан 9.

Површине, места и објекти из члана 8. овог Правилника су нарочито:

- 1) површине на којима је посебним актом утврђен режим заштите I степена:
- „Велики и Мали Штрбац са Трајановом таблом“, површине 1.953,83 ha, општина Кладово, катастарска општина Текија,

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап*

- „Голубац“, површине 86,86 ха, општина Голубац, катастарска општина Голубац,
  - „Бојана“, површине 98,14 ха, општина Голубац, катастарска општина Голубац,
  - „Татарски вис“, површине 34,01 ха, општина Голубац, катастарска општина Добра,
  - „Босман - Соколовац“, површине 266,87 ха, општина Голубац, катастарска општина Добра,
  - „Шомрда“, површине 20,34 ха, општина Мајданпек, катастарска општина Бољетин,
  - „Чока Њалта са Песачом“, површине 628,98 ха, општина Мајданпек, катастарска општина Бољетин,
  - „Лепенски вир“, површине 62,06 ха, општина Мајданпек, катастарска општина Бољетин,
  - „Кањон Бољетинске реке - Гребен“, површине 102,48 ха, општина Мајданпек, катастарска општина Бољетин,
  - „Цигански поток“, површине 206,69 ха, општина Мајданпек, катастарска општина Бољетин,
  - „Градашница“, површине 354,38 ха, општина Мајданпек, катастарске општине Голубиње и Мосна,
  - „Видиковац Ковилово“, површине 365,98 ха, општина Мајданпек, катастарска општина Доњи Милановац,
  - „Клисуре Брњице“, површине 693,74 ха, општина Голубац, катастарска општина Голубац,
  - „Тилва Томе“, површине 231,90 ха, општина Мајданпек, катастарска општина Мајданпек,
- 2) Природне реткости:
Све заштићене врсте флоре и фауне и њихова станишта (парцеле на којима се налазе), а које имају карактер природних реткости,
- 3) станишта од приоритетног значаја за заштиту и очување строго заштићених врста,
- 4) површине, места и објекти за реинтродукцију биљних и животињских врста и прихрану птица и других животиња,
- 5) простор око стабала дрвећа на којима се налазе гнезда значајних врста птица полупречника 50 метара, где се забрањује приступ у репродукционом периоду,
- 6) спелеолошки објекти.
- Површине, места и објекте из става 1. овог члана Управљач ће означити на видљив и јасан начин.

Члан 10.

За коришћење чамаца и других пловних објеката (у даљем тексту: пловила) на реци Дунав, Поречкој реци и њиховим притокама, као и на језерима на подручју Националног парка, власници односно корисници пловила прибављају одобрење Управљача.

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап*

Забрањена је употреба пловила супротно условима који су утврђени у одобрењу из става 1. овог члана.

За коришћење пловила за обављање послова на управљању водоакумулацијом и одржавању хидроенергетских објеката на подручју Националног парка не прибавља се одобрење, већ се те активности пријављују Управљачу.

За коришћење пловила у транзиту кроз подручје Националног парка не прибавља се одобрење Управљача.

Управљач ће посебним актом прописати ближе услове употребе пловила, начин вођења њихове евиденције и издатих одобрења.

Члан 11.

Кретање, заустављање и паркирање моторних возила односно возила на моторни погон на путевима, као и приступ одређеним местима и објектима на подручју Националног парка Управљач може, на основу договора са управљачима тих путева и органом надлежним за безбедност саобраћаја на путевима регулисати, односно забранити или ограничити за све или одређене категорије учесника у саобраћају.

О режиму саобраћаја из става 1. овог члана јавност и учесници у саобраћају обавештавају се на погодан начин, а деонице путева и места у Националном парку на којима није дозвољено кретање, заустављање или паркирање моторних возила видно се обележавају.

Члан 12.

Камповање и логоровање ван грађевинских парцела и окућница сталних домаћинстава, породичних објеката за одмор и туристичко-угоститељских објеката дозвољено је једино на местима посебно одређеним Планом управљања Националног парка и уређеним за те намене.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, камповање или логоровање може се организовати уз пратњу Чуvara или одобрење Управљача на другом месту, у кратком трајању и за мањи број лица, а за потребе истраживачког рада и екотуризма.

Ложење ватре на отвореном огњишту, изван места одређених за камповање и логоровање, дозвољено је само на посебно уређеним и обележеним ложиштима, уз пријаву чуварској служби Националног парка.

Члан 13.

Власници и корисници земљишта и других непокретности дужни су да дозволе приступ и пролаз Чуварима и другим овлашћеним лицима Управљача у вршењу службених радњи, као и лицима која са одобрењем Управљача обављају истраживачке и друге активности у Националном парку.

Забрањено је спречавање или ометање Чуvara и других овлашћених лица у вршењу радњи и активности из става 1. овог члана.

III ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ВРЕДНОСТИ И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Члан 14.

Корисници и Посетиоци Националног парка дужни су да приликом радова и активности примењују мере заштите природних, културних и других вредности, као и мере заштите животне средине у складу са законом и овим Правилником.

Члан 15.

Биљке и гљиве које живе у слободној природи на подручју Националног парка, а којима је Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, број 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016) утврђен статус строго заштићених врста није дозвољено сећи, кидати, ломити, чупати, сакупљати њихово семе и плодове, или их на други начин оштећивати и уништавати.

Животиње које живе или повремено бораве у слободној природи на подручју Националног парка није дозвољено растеривати, узнемиравати, хватати, убијати и рањавати, нехотично и намерно тровати, сакупљати јаја и друге развојне облике, уништавати и оштећивати гнезда и остала места и објекте на којима се животиње размножавају, одгајају младунце, склањају, бораве и хране.

Лице које на подручју Националног парка пронађе повређену, болесну или угинулу строго заштићену или заштићену дивљу животињу, дужно је да свој налаз без одлагања пријави Чувару или другом овлашћеном лицу Управљача.

Лице из става 3. овог члана и Управљач могу се договорити да Управљач преузме даље обавезе у вези нађених примерака дивљих животиња сходно члану 93. Закона, односно обавести најближу ветеринарску организацију и Министарство, о чему Управљач саставља записник и води евиденцију.

Члан 16.

Дивље врсте биљака, гљива, лишајева и животиња које су утврђене Уредбом о стављању под контролу сакупљања и промета дивље флоре и фауне („Службени гласник РС“, број 31/2005, 45/2005, 22/2007, 38/2008, 9/2010 и 69/2011) могу се сакупљати на подручју Националног парка на начин и под условима утврђеним наведеном уредбом, као и у складу са осталим законским прописима.

Лица која врше сакупљање дивље флоре и фауне из става 1. овог члана на подручју Националног парка дужна су да Чувару или другом овлашћеном лицу Управљача пријаве дневне количине и врсте сакупљене флоре и фауне.

Сакупљање дивље флоре и фауне из става 1. овог члана није дозвољено на површинама и местима која су утврђена чланом 9. овог Правилника.

За сакупљање дивље флоре и фауне из става 1. овог члана на површинама које се налазе у режиму II степена заштите потребно је затражити одобрење Управљача.

За сакупљање дивље флоре и фауне на земљишту у приватној својини потребна је дозвола власника или корисника тог земљишта.

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап*

Члан 17.

Врсте дивље флоре и фауне чије је коришћење и заштита регулисано прописима из области шумарства, пољопривреде, ловства и риболова могу се на подручју Националног парка користити на начин и под условима из тих прописа.

За приступ и боравак на местима у Националном парку која су утврђена чланом 9. тачка 1) до 6) овог Правилника, ради коришћења дивље флоре и фауне у оквиру дозвољених активности у научно-истраживачке сврхе, потребно је прибавити одобрење Управљача.

Лов, односно приступ и боравак ловаца са оружјем и псима на местима из става 2. овог члана није дозвољен.

Члан 18.

Управљач ће на погодан начин јавно приказати и учинити доступним Корисницима и Посетиоцима спискове врста дивље флоре и фауне из члана 15, 16. и 17. са информацијама од значаја за њихово препознавање, заштиту и режим коришћења.

Члан 19.

На подручју Националног парка забрањено је:

- 1) уношење инвазивних алохтоних врста,
- 2) преоравање природних травњака,
- 3) узимање фосилног материјала са профила, осим за потребнаучних истраживања,
- 4) привремено или трајно постављање камп кућица, аутоприколица или сличних објеката на местима која нису за то одређена од стране управљача,
- 5) депоновање комуналног, индустријског, радиоактивног и другог отпада,
- 6) изградња објеката за рециклажу и спаљивање отпада,
- 7) преграђивање водотокова,
- 8) испаша стоке на поседу у државном власништву без дозволе Управљача,
- 9) обављање осталих делатности и активности којима се уништава природа, односно угрожавају обележја Националног парка.

Изузетно од одредбе става 1. тачка 1. овог члана, алохтоне врсте биљака могу се уносити на малим површина и у ограниченој бројности приликом спровођења мера антиерозионе заштите, заштите животне средине и пејзажног уређења, а алохтоне врсте фауне могу се уносити у циљу унапређења стања водених екосистема, насеља риба и ловне дивљачи, под условима и на начин утврђеним чланом 82. Закона и уз одобрење Управљача.

На подручју Националног парка обавезни су контрола и сузбијање врста биљака и животиња које је Министарство прогласило за инвазивне.

Члан 20.

Забрањено је без одобрења Управљача остављати угинуле, заклане и убијене животиње и њихове делове, кланични отпад и месне прерађевине на местима уређеним као хранилишта некрофагих врста птица.

Члан 21.

Забрањено је, сходно члану 98. Закона, узимати из природе геолошка и палеонтолошка документа, односно фосиле, минерале и кристале, који су

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап*

проглашени заштићеним природним добрима или се налазе на објекту геонаслеђа и заштићеном налазишту.

Налазач геолошких и палеонтолошких докумената из става 1. овог члана која би могла представљати заштићену природну вредност дужан је да исте пријави Министарству у року од осам дана од дана проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

Налазач и Управљач могу се споразумети да Управљач изврши пријаву и предузме мере из става 2. овог члана уместо налазача.

Забрањено је, сходно члану 25. Закона, оштећивање, уништавање, изношење и присвајање примерака биљака и животиња, минерала, кристалних творевина, фосилних остатака и артефаката из пећина и крашких јама, растурање и изношење гуана, остављање отпадака, употреба материја којима се могу загадити воде, исписивање графита и ложење ватре у тим објектима.

У циљу научног истраживања, заштите и уређења спелеолошких објеката може се дозволити узимање и изношење предмета из става 1. и 4. овог члана, односно вршење мањих промена на деловима пећинских улаза и канала, у складу са чланом 97, чланом 98. и чланом 99. Закона и под условима и на начин утврђен актом Владе, сходно члану 25. став 2. Закона.

Члан 22.

Забрањено је оштећивати и уништавати предмете и објекте који имају културно-историјску вредност, односно својство или статус евидентираног или утврђеног културног добра.

Нису дозвољени разградња и други видови оштећивања или уништавања објеката који представљају истакнуте примере народног градитељства.

Није дозвољено раскопавање места на којима су констатовани или основано претпостављени археолошки налази, нити њихово заузеће изградњом објеката или другим радовима.

Управљач ће, у сарадњи са надлежним институцијама за истраживање и заштиту културних добара, археолошког и етнографског блага сачинити попис предмета, објеката и места из става 1, 2. и 3. овог члана на подручју Националног парка.

Управљач ће на видан и погодан начин обележити објекте и места са културно-историјским вредностима на подручју Националног парка.

Члан 23.

Забрањено је обављати радове и друге активности којима се могу изазвати неповољне промене животне средине, односно загадити земљиште, вода и ваздух, стварати прекомерна бука и индуковати зрачење штетно по људе и живи свет, а сходно прописима који регулишу област заштите животне средине.

У складу са чланом 57. Закона, за радове и активности, односно извођење пројеката на заштићеном подручју спроводи се поступак процене утицаја на животну средину, или се прибавља акт о условима и мерама заштите природе који издаје Завод за заштиту природе Србије (у даљем тексту: Завод).

Носилац пројекта дужан је да планиране радове и активности из става 2. овог члана писмено пријави Управљачу.

IV ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА

Члан 24.

Пољопривредна делатност, односно обрада земљишта и гајење ратарских и воћарских култура, крмног и индустријског биља, гајење стоке, живине и пчела и примарна прерада пољопривредних производа врши се у складу са прописима који регулишу област пољопривреде, ветерине, заштите биља и фито-санитарне заштите и овим Правилником.

На подручју Националног парка није дозвољено обрађивати земљиште на терену са стрмим нагибом на такав начин који може изазвати испирање и одношење тла или смањење његове плодности.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена није дозвољено обављање делатности и коришћење природних ресурса, осим радова и активности у сврхе научних истраживања, као и контролисаних посета у образовне, рекреативне и општекултурне сврхе, те спровођење заштитних, санационих и других неопходних мера у случају елементарних непогода, пожара и удеса, појаве биљних и животињских болести или пренамножења штеточина, уз претходну сагласност Министарства.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена није дозвољено преоравање природних травњака и уношење инвазивних алохтоних врста.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена није дозвољено уношење инвазивних алохтоних врста.

Објекти за одлагање стајског и другог органског ђубрива морају задовољавати прописе и стандарде заштите животне средине и санитарне заштите изворишта за снабдевање водом за пиће.

Није дозвољено спаљивање органских остатака после жетве усева (стрњике) односно корова.

Обављање пчеларства се врши на основу Одлуке о условима за држање и постављање пчелињака на подручју Националног парка.

Члан 25.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II и III степена, дозвољена је примена хемијских и других средстава у пољопривреди на начин, односно са врстама и количинама тих средстава и у време како је регулисано Законом о средствима за заштиту биља и Законом о здрављу биља („Службени гласник РС“, број 41/09).

Управљач ће одговарајућим мерама и активностима подстицати пољопривреднике на што мању употребу хемијских средстава на подручју Националног парка и помагати прелазак на органску пољопривредну производњу.

Члан 26.

Гајење, заштита и коришћење шума врши се у складу са Законом о шумама, прописима донетим на основу тог закона, Законом и овим Правилником.

**Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап**

Газдовање шумама у државној својини спроводи се у складу са плановима развоја шумских подручја, основама газдовања шумама, годишњим плановима газдовања шумама и извођачким пројектима за газдовање шумама.

Газдовање шумама сопственика врши се на основу програма газдовања тим шумама и годишњих планова газдовања за шуме сопственика.

На подручју Националног парка, Управљач је корисник шума у државној својини којима газдује у оквиру 12 газдинских јединица (ГЈ) и то: ГЈ„Чезава“, ГЈ„Десна река“, ГЈ„Лева река“, ГЈ„Кожица“, ГЈ„Бољетинска река“, ГЈ „Бољетинка“, ГЈ„Поречке шуме“, ГЈ„Златица“, ГЈ„Црни врх“, ГЈ„Пецка бара“, ГЈ„Штрбачко корито“ и ГЈ„Ђердап“.

Члан 27.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена, шуме су изузете из газдовања.

На осталим површинама врши се одрживо газдовање шумама као добром од општег интереса, којим се осигурава умерено повећање површина под шумским екосистемима и побољшање њиховог састава, здравственог стања и производне способности, омогућава заступљеност виших узгојних типова и дебљинских разреда и квалитет дрвета, повећава очување разноврсности и изворности дрвећа, жбуња и осталих биљака у шумским екосистемима, обезбеђује заштита шума и успостава шумског реда и омогућава планска изградња и реконструкција шумарских објеката.

Крчење и чиста сеча шума дозвољени су искључиво ради промене врсте дрвећа и узгојних облика шуме на малим површинама, изградње шумских комуникација и објеката, заштите и надзора природних вредности и за друге планске намене изградње и уређења простора, у складу са законом.

Забрањена је сеча или други облици уклањања или оштећивања репрезентативних стабала дрвећа и примерака заштићених, ретких и у другом погледу значајних врста дрвећа и жбуња.

Члан 28.

Коришћење, заштита и уређење вода и заштита од штетног дејства вода врше се на основу Закона о водама („Службени гласник РС“, број 31/2010, 93/2012 и 101/2016) прописа донетих на основу тог закона, Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, број 128/2014) и овог Правилника.

Национални парк обухвата делове водног подручја Дунав.

Јавно предузеће за управљање водама „Србијаводе“ доноси планове и годишње програме управљања водама, води регистре заштићених области и катастре водних објеката на водним подручјима из става 2. овог члана.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена није дозвољено коришћење вода.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањено је каптирање извора, преграђивање и регулација водотока који нису предвиђени просторним планом или одговарајућим програмом, као и експлоатација речних наноса.

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап*

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена забрањено је уносити у водотокове алохтоне врсте риба и других животињских врста, градити водне акумулације, изводити захвате којим би се мењао водни режим, облик корита или на било који други начин утицало на природне односе водотокова и приобалног земљишта, осим ако то захтевају потребе за заштитом од ерозије, за снабдевање питком водом или потребе за захвате за заштиту вода, експлоатисати камен, шљунак и песак из водотокова и водних земљишта, осим у обиму и количини одређеној у плану управљања водним сливом или његових делова, или ако су такви захвати нужни за уређење водног режима.

За каптирање извора, одвођење воде и друге хидротехничке радове на подручју Националног парка, као и за радове на водном земљишту риболовних вода, потребно је прибавити и акт о условима и мерама заштите природе.

Јавно предузеће „Србијаводе“ и ХЕ „Ђердап 1“ д.о.о дужни су да редовно обавештавају Управљача о планираном режиму рада и очекиваним већим осцилацијама нивоа воде у водоакумулацији „Ђердапског језера“ насталог изградњом ХЕ „Ђердап 1“ и то од 1040,8 до 940 км.

ХЕ „Ђердап 1“ је дужна да надокнади Управљачу штету насталу на рибљем фонду услед наглог испуштања воде из водоакумулације „Ђердапско језеро“.

Члан 29.

Планови управљања водама усклађују се са Планом управљања Националног парка.

Управљач и Јавно предузеће „Србијаводе“ сарађују у стварима од заједничког интереса за управљање Националним парком и водним подручјем, посебно на усклађивању докумената из става 1. овог члана.

Јавно предузеће „Србијаводе“ дужно је да стави на увид Управљачу податке из катастра загађивача, катастра водопривредних објеката и катастра бујичних токова на подручју Националног парка, као и друге податке од интереса Управљача.

Члан 30.

Експлоатација минералних сировина врши се у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, број 88/2011) прописима донетим на основу тог закона и овим Правилником.

На територији Националног парка Ђердап забрањени су сви облици експлоатације минералних сировина, осим експлоатације и примарне прераде из површинског копа „Јеленска стена“, обзиром да је усвојеним Просторним планом Републике Србије (2010-2020.) до 2020.године обавезна рекултивација свих рудника у националним парковима.

V ЛОВ И РИБОЛОВ

Члан 31.

Активности лова на подручју Националног парка обављају се у складу са Законом о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“, број 18/10), прописима донетим на основу тог закона, Законом и овим Правилником.

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап*

Газдовање ловиштима на подручју Националног парка врши се на основу програма развоја ловног подручја, ловне основе за газдовање ловиштем и годишњег програма газдовања ловиштем.

На подручју Националног парка, Управљач је корисник ловишта „Ђердап“.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањене су све активности лова.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена дозвољене су ограничене активности на заштити и гајењу дивљачи, у складу са планским документима Управљача.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена лов је дозвољен у складу са законом.

На утврђеним и обележеним стаништима и местима прихране птица и других животиња забрањен је одстрел дивљачи.

Управљач наплаћује накнаду ловачком удружењу за обављање активности лова на подручју Националног парка у складу са планским документом који регулише област лова.

Члан 32.

Заштита и коришћење фауне риба на подручју Националног парка врши се у складу са Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда, прописима донетим на основу тог закона, Програмом управљања рибарским подручјем и овим Правилником.

Риболовне воде на простору Националног парка припадају Рибарском подручју „Ђердап“ (у даљем тексту: Рибарско подручје) које је одређено посебним актом Управљача, у складу са законом.

Управљач, односно Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ је корисник Рибарског подручја.

Члан 33.

На Рибарском подручју дозвољене су активности привредног и рекреативног риболова, у складу са законом, програмом управљања Рибарским подручјем и овим Правилником.

На Рибарском подручју може се вршити риболов у научноистраживачке сврхе и санациони излов рибе, под условима утврђеним законом и програмом управљања Рибарског подручја, а на основу дозволе Министарства.

На Рибарском подручју могу се организовати такмичења у спортском риболову, у складу са законом и уз одобрење Управљача.

Члан 34.

На риболовним водама Рибарског подручја утврђују се режими риболова и период ловостаја у складу са прописима који уређују заштиту и одрживо коришћење рибљег фонда.

Управљач може, на основу указане потребе и дозволе Министарства и у складу са програмом управљања Рибарским подручјем изменити односно поопштити режим риболова и другачије одредити период ловостаја за одређене врсте риба.

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап*

Управљач ће сваке године после доношења годишњег програма управљања Рибарским подручјем на подесан начин учинити доступним заинтересованим риболовцима режим риболова и период ловостаја за ту годину, као и друге информације од значаја за заштиту и коришћење риболовних вода.

Члан 35.

Управљач, у складу са законом, издаје односно дистрибуира/продаје дозволе за привредни и рекреативни риболов.

Члан 36.

Уколико на подручју Националног парка дође до појаве паса и мачака без власника, или без контроле власника, Управљач предузима активности за уклањање истих, у складу са законским прописима.

Уклањање угинулих животиња са подручја Националног парка организује општинска управа, у складу са Законом о ветеринарству („Службени гласник РС”, бр. 91/05, 30/10 и 93/12).

VI СПОРТ, РЕКРЕАЦИЈА И ТУРИЗАМ

Члан 37.

На подручју Националног парка могу се организовати спортска такмичења и активности рекреације на води и снегу, у рођењу, риболову, планинарству, алпинизму и спелеологији, бициклизму, аутомобилизму, параглајдингу и другим областима уколико се тим активностима не оштећују или угрожавају природне вредности и квалитет животне средине.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена, као и на утврђеним и обележеним стаништима и местима прихране птица и других животиња, забрањене су све спортске активности.

За активности из става 1. овог организатор прибавља одобрење Управљача и плаћа накнаду у складу са посебним актом који доноси Управљач.

Организатор је дужан да такмичење пријави Управљачу најмање 30 дана пре дана планираног за његов почетак.

За планиране спортске активности код којих се основано претпоставља могућност утицаја на природне вредности Националног парка и квалитет животне средине организатор је, на основу обавештења Управљача, дужан да прибави акт о условима и мерама заштите природе који издаје Завод.

Члан 38.

На подручју Националног парка правна и физичка лица могу обављати делатност туризма и угоститељства у складу са законом.

За обављање делатности из става 1. овог члана плаћа се накнада у складу са посебним актом Управљача.

Члан 39.

Туристичке групе и појединци могу посећивати и разгледати локалитете и површине на подручју Националног парка из образовних, рекреативних или општекултурних разлога и потреба.

На површинама које су у режиму I степена заштите посета и разгледање могући су једино у оквиру контролисаних посета на регистрованим пешачким стазама, уз пратњу Чуvara.

Туристичке групе и појединци могу посећивати и разгледати локалитете и површине на којима је утврђен режим заштите II и III степена без пратње Чуvara, али су дужни да посету пријаве Управљачу уколико се крећу изван јавних путева.

За активности из овог члана Посетиоци плаћају накнаду у складу са посебним актом Управљача.

Члан 40.

Корисници подручја Националног парка могу слободно да се крећу на површинама на којима је утврђен режим заштите II и III степена.

На делу подручја на ком је утврђен режим заштите I степена Корисници могу да бораве искључиво по правилима која важе за Посетиоце из члана 39. став 2. и став 5. Правилника.

Лица која поседују имања на делу подручја на ком је утврђен режим заштите I степена имају слободан приступ до својих имања.

VII ИЗГРАДЊА ОБЈЕКТА И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА

Члан 41.

Изградња објеката и уређење простора на подручју Националног парка врши се у складу са Законом, просторним планом подручја и овим Правилником.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањена је изградња објеката.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањена је изградња индустријских, металуршких и рударских објеката, асфалтних база и рафинерија нафте, објеката за рециклажу и спаљивање отпада као и објеката за складиштење и продају деривата нафте и течног нафтног гаса, термоелектрана и ветрогенератора, хидроелектрана, соларних електрана и електрана на био-гас, лука и робно-трговинских центара, аеродрома и услужних складишта, магацина и хладњача, викендица и других породичних објеката за одмор, објеката туристичког смештаја и туристичке инфраструктуре. Ограничава се изградња стамбених и економских објеката, објеката пољопривредних газдинстава, рибњака и објеката за конвенционално гајење домаћих животиња.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена забрањена је изградња рафинерија нафте и објеката хемијске индустрије, металуршких и термоенергетских објеката, складишта нафте, нафтних деривата и природног гаса, изградња септичких јама водопрпусног типа, објеката за депоновање радиоактивног и другог опасног отпада, нових објеката и инфраструктуре за снабдевање енергијом осим из обновљивих извора за потребе становништва и делатности у подручју парка, водних акумулација и складишта инд.робе и

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап*

грађевинског материјала. Ограничава се изградња индустријских, енергетских и инфраструктурних објеката, објеката туристичког смештаја и јавних скијалишта, викендица и насеља и ширење грађевинских подручја.

Члан 42.

Планиране радове на изградњи објеката и уређењу простора, наручилац радова дужан је да писмено пријави Управљачу, у складу са чланом 57. став 5. Закона.

Пријава из става 1. овог члана садржи основне податке о наручиоцу радова, податке о извођачу радова, врсти и обиму планираних радова, локацији и власништву на непокретностима.

Управљач ће у року од 15 дана од дана подношења пријаве доставити наручиоцу радова писано обавештење о могућностима за обављање радова, даљој процедури и документацији коју је потребно доставити Управљачу.

Уколико се на основу предочених података не може пружити меродавно и квалификовано обавештење, Управљач ће од наручиоца радова тражити допуну пријаве.

За мање монтажне објекте привременог карактера на земљишту у јавној својини (киосци, летње и зимске баште, тезге и други покретни мобилијар, пловеха постројења, надстрешнице, спомен обележја и др), чије постављање и уклањање обезбеђује и уређује локална самоуправа потребна је сагласност Управљача.

Члан 43.

Изградња и реконструкција стамбених, економских и помоћних објеката пољопривредних домаћинстава, викендица и привремених објеката изван грађевинских реона и грађевинског земљишта утврђених и проглашених у складу са законом није дозвољена на подручју Националног парка.

VIII ОДРЖАВАЊЕ ЧИСТОЋЕ И УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Члан 44.

Одржавање чистоће и управљање отпадом на подручју Националног парка врши се у складу са Законом, Законом о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10) прописима донетим на основу тог закона, другим законима и прописима који се односе на отпадне материје и овим Правилником.

На подручју Националног парка је забрањено:

- образовање депонија, односно одлагање комуналног, индустријског и грађевинског отпада, амбалаже, расходованих моторних возила, других машина и апарата, осим комуналног и пољопривредног отпада пореклом са заштићеног подручја, који може да се одлаже на прописан начин на местима која су за то одређена и обележена,
- руковање хемијским материјама и нафтним дериватима у количинама и на начин који могу проузроковати загађивање земљишта и вода и изазвати тровање и друге неповољне последице по биљни и животињски свет,

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап*

- нерегулисано испуштање отпадних вода домаћинстава, привредних и других објеката, односно испуштање противно прописима из области водопривреде,
- складиштење стајског ђубрива на начин који нарушава животну средину, лепоту природних предела, насељених места и околине непокретних културних добара.

Регионални и локални планови управљања отпадом усклађују се са Планом управљања Националног парка.

Члан 45.

Свако је дужан да сакупља и одлаже отпатке које ствара на места која су посебно уређена односно опремљена и обележена за те намене.

Управљач ће поставити одговарајућу опрему, односно канте, корпе или кесе за привремено одлагање чврстих отпадака на деловима подручја Националног парка која су предмет обиласка и разгледања Посетилаца и организовати њихово пражњење и одвожење.

На просторима у насељима и на површинама поред туристичких, смештајних и угоститељских објеката одговарајућу опрему, односно контејнере, канте, корпе, кесе и сл. за привремено одлагање чврстих отпадака, као и организовање њиховог пражњења и одвожења организоваће комуналне службе надлежних јединица локалне самоуправе.

На просторима и на површинама јавних путева: магистрални пут М-25/1, регионални пут Р-104 Мајданпек – Доњи Милановац, регионални пут Р-106 Клокочевац – Мосна и на просторима и површинама осталих локалних путева одговарајућу опрему, односно контејнере, канте, корпе или кесе за привремено одлагање чврстих отпадака, као и организовање њиховог пражњења и одвожења, односно послове одржавања чистоће јавних путева и путног појаса организоваће управљач јавног пута.

Управљач ће иницирати сарадњу са комуналним службама територијално надлежних јединица локалне самоуправе у области одржавања чистоће кроз организовано постављање и редовно пражњење контејнера за смеће у насељеним деловима подручја Националног парка и местима окупљања већег броја посетилаца.

Члан 46.

Власници и корисници непокретности дужни су да их одржавају у чистом и уредном стању.

Обавезна је сеча трулог, престарелог и оштећеног дрвећа и жбуња и поткресивање грана и уклањање корова на земљишту у путном и водном појасу, око јавних и привредних објекта, културних добара, историјских споменика и јавних чесми, на површинама за рекреацију и у кругу сеоских домаћинстава.

Корисници и сопственици шума дужни су да одржавају шумски ред у складу са прописима у области шумарства, укључујући и обавезу што краћег задржавања посечених стабала и огревног дрвета поред путева.

Забрањено је запуштање и закоровљавање обрадивог пољопривредног земљишта.

IX ОБЕЛЕЖАВАЊЕ И ПОСТАВЉАЊЕ ОЗНАКА, ФОТОГРАФИСАЊЕ И СНИМАЊЕ ФИЛМОВА

Члан 47.

Управљач у року утврђеном и на начин прописан законом обележава Национални парк као заштићено подручје таблама прописаног изгледа и садржаја, а границе Националног парка обележава прописаним ознакама.

Управљач у роковима и на начин прописан законом обележава границу рибарског подручја, као и границе делова рибарског подручја на којим је забрањен или ограничен риболов.

Управљач у складу са законом обележава ловиште „Ђердап“.

Управљач одговарајућим таблама обележава места и објекте где је приступ и боравак забрањен или ограничен.

Управљач поставља и друге табле и ознаке од значаја за спровођење правила унутрашњег реда, режима заштите и презентацију вредности Националног парка.

Забрањено је оштећивање или уништавање и уклањање табли и натписа на таблама и других ознака из овог члана, као и њихово заклањање односно маскирање другим објектима.

Члан 48.

На подручју Националног парка није дозвољено постављање информативних табли са називима правних и физичких лица и рекламних и других паноа без сагласности Управљача.

Рекламне и информативне табле и панои из става 1. овог члана морају бити у складу са Правилником о облику, садржини и начину постављања информативних и других ознака на подручју Националног парка Ђердап.

За постављање службених табли и других ознака које су утврђене прописима из области туризма, саобраћаја и јавних путева, водопривреде и енергетике није потребно прибављање сагласности Управљача.

За постављање и држање табли и паноа из става 2. овог члана Управљач може наплатити накнаду у складу са посебним актом.

Члан 49.

Дозвољено је фотографисање и снимање тонских и видео записа и филмова на подручју Националног парка.

За радње из става 1. овог члана које се врше у комерцијалне сврхе потребно је прибавити сагласност Управљача и за њих се плаћа накнада у складу са посебним актом Управљача.

Ради прибављања сагласности из става 2. овог члана организатор снимања, односно заинтересовано лице пријављује планиране активности снимања Управљачу најкасније 30 дана пре почетка планираних активности.

За активности фотографисања и снимања заинтересовано лице ће према потреби и обавештењу Управљача прибавити акт о условима и мерама заштите природе.

Управљач може привремено или трајно ускратити сагласност уколико је утврђен значајан неповољан утицај на природне вредности.

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап*

Физичко или правно лице које обавља или за чији рачун се обавља снимање фотографија, тонских и видеозаписа и филмова у комерцијалне сврхе, осим играних филмова, дужно је да један примерак снимљеног материјала достави Управљачу.

X ИСТРАЖИВАЧКИ И ОБРАЗОВНИ РАД

Члан 50.

На подручју Националног парка дозвољено је вршити научна и примењена истраживања и образовне активности у природи у складу са законом и овим Правилником.

Истраживања и образовне активности из става 1. овог члана могу се обављати на начин да не доведу до уништења природних вредности или загађења животне средине на подручју Националног парка.

Члан 51.

Правно или физичко лице које врши истраживања дужно је да пре почетка планираних радова и активности поднесе пријаву Управљачу. Пријава садржи меродавне податке о врсти, циљу, садржају, локацији, времену трајања, методама и средствима истраживања, опреми и алатима, руководиоцу и учесницима истраживања, као и остале податке од значаја за ту врсту истраживања. У пријави се могу навести и услуге које се траже од Управљача.

Уз пријаву истраживања прилаже се акт о условима и мерама заштите природе које издаје Завод.

Уз пријаву истраживања прилаже се и дозвола надлежног министарства, када се ради о риболову у научно-истраживачке сврхе, истраживањима строго заштићених и заштићених врста, спелеолошким, геолошким и другим истраживањима за чије извођење је прописана обавеза прибављања дозволе надлежног органа.

Управљач ће у року не дужем од 7 (седам) дана од дана пријема пријаве подносиоцу пријаве издати сагласност за извођење радова и активности из става 1. овог члана. Сагласност нарочито садржи: упутство о примени услова и мера заштите природе, упутство о поштовању правила унутрашњег реда, посебне услове (ако их има) у вези места, времена и начина извођења радова, обезбеђења пратње Чуvara или другог лица, као и могућност и услове пружања тражених услуга.

Члан 52.

Управљач може у поступку издавања сагласности одредити друго време за почетак радова и активности од оног које је наведено у пријави ако оцени да постоји ризик по природне вредности, безбедност и здравље људи, о чему обавештава подносиоца пријаве приликом издавања сагласности.

Управљач из разлога наведених у ставу 1. овог члана, као и услед непоштовања прописаних услова и правила понашања од стране лица која врше истраживање може истраживачу писмено наложити прекид радова и активности.

Члан 53.

За истраживања у области шумарства, пољопривреде, педологије, хидрологије, климатологије и метеорологије, животне средине, туризма, саобраћаја, енергетике, просторног и урбанистичког планирања, демографије и културних добара се не прибавља сагласност Управљача у смислу члана 51. овог Правилника, већ је потребно да носилац истраживања пре почетка истраживања писмено обавести Управљача о почетку радова на истраживању.

Обавештење садржи исту врсту података као и пријава истраживања.

Управљач ће најкасније у року од 7 (седам) дана пружити писани одговор подносиоцу обавештења да је упознат са планираним истраживањима, могућностима пружања тражених услуга и помоћи, дати препоруке у вези поштовања правила унутрашњег реда и упутити подносиоца обавештења на евентуалну обавезу прибављања акта о условима заштите природе.

Забрањено је истраживања из става 1. овог члана започети пре него што Управљач писаним одговором потврди пријем обавештења подносиоцу.

Члан 54.

Образовне активности на подручју Националног парка које захтевају боравак на локалитетима којима управља Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“, као што су школа у природи, теренска настава, семинари и стручне екскурзије и сл. потребно је писмено пријавити Управљачу најкасније 7 дана пре почетка активности.

Активности из става 1. овог члана не могу започети пре него што Управљач потврди пријем пријаве тих активности. Пријава намераваних образовних активности мора садржати релевантне податке о врсти, циљу, садржају, локацији, времену трајања, организатору и броју учесника. У пријави се могу навести и услуге односно помоћ која се очекује од Управљача.

Управљач ће најкасније у року од три дана од дана пријема пријаве писмено обавестити подносиоца пријаве о пријему пријаве, евентуалним посебним условима заштите природе и животне средине приликом обављања активности, као и о могућностима и условима пружања тражених услуга или помоћи.

Члан 55.

У року од 15 дана по завршетку теренских истраживачких радова и образовних активности, носилац истраживања, односно организатор образовних активности дужан је да Управљачу достави кратак извештај о току и главним резултатима спроведених истраживања и образовних активности.

О завршетку елабората односно публикавању резултата о извршеним истраживањима носилац истраживања дужан је да обавести Управљача у року од 15 дана, као и да тај елаборат или публиковани рад достави Управљачу.

Ономе ко благовремено не поднесе извештај из става 1. односно не достави обавештење и елаборат или рад из става 2. овог члана, Управљач може ускратити сагласност за наредна истраживања, односно обавештење и услуге за обављање образовних активности.

XI ЧУВАРСКА СЛУЖБА

Члан 56.

Спровођење правила унутрашњег реда обезбеђује и непосредни надзор на подручју Националног парка врши служба чувара заштићеног подручја (у даљем тексту: Чуварска служба).

Чуварску службу чине руководилац службе чувара заштићеног подручја (у даљем тексту: Руководилац службе) и чувари заштићеног подручја (Чувари).

Чуварска служба је организована по реонима и формирана посебно од осталих служби чувања (служба чувања шума, служба рибочувара и ловочувара) које се у Националном парку организују у складу са посебним законима.

Руководилац службе врши координацију рада Чуварске службе, контролу правилности рада Чуvara и води евиденције из области рада Чуварске службе.

Број Чуvara на подручју Националног парка утврђује се на основу карактеристика подручја, у складу са чланом 3. Правилника о условима које мора да испуњава управљач заштићеног подручја (Сл.гласник РС, број 85/2009). С обзиром на изузетно мали антропогени утицај на појединим деловима подручја Националног парка (ГЈ Десна река, ГЈ Лева река, ГЈ Бољетинска река, ГЈ Златица, ГЈ Штрбачко корито) где је присутан скоро искључиво државни посед без присуства сеоских домаћинстава и локалног становништва, као и с обзиром на остале службе чувања које Управљач организује на подручју Националног парка (служба чувања шума, служба рибочувара и ловочувара) одређује се да најмање један Чувар контролише површину до 5 000 ha, из чега произилази да Чуварску службу чине Руководилац службе и најмање 13 (тринаест) Чуvara.

Члан 57.

За време службе, Чувар носи службену униформу, значку Чуvara и обележја у складу са законом.

Члан 58.

Чувар за време службе може носити оружје.

Врсту, услове и правила ношења и употребе и начин чувања оружја утврђује Управљач у складу са законом.

Члан 59.

Чувар поседују службену легитимацију којом доказује идентитет, статус службеног лица и овлашћења у складу са законом.

Чувар је дужан да приликом вршења одговарајућих службених радњи претходно покаже службену легитимацију.

Службену легитимацију чувару издаје Управљач на обрасцу који прописује Министарство.

О издатим легитимацијама Управљач води евиденцију.

Чувар који је престао да врши чуварску службу, дужан је да службену легитимацију у року од 3 дана од дана престанка службе преда Управљачу

У случају губитка или тежег оштећења службене легитимације Чувар је дужан да о томе одмах обавести Управљача.

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап*

Изгубљена или тешко оштећена легитимација оглашава се неважећом у „Службеном гласнику Републике Србије“ и брише се из евиденције о издатим легитимацијама, а чувару се издаје нова легитимација.

Члан 60.

Рад Чуварске службе организује се на терену на начин да Чувар врши непосредни надзор и контролише спровођење правила унутрашњег реда на једном чуварском реону.

Чуварски реон у смислу овог Правилника, чини део подручја Националног парка и простор у окружењу или непосредном суседству који представља компактну целину у погледу конфигурације терена и могућности надгледања.

Чувар је одговоран за унутрашњи ред на реону за који је задужен.

Чувар свакодневно врши обилазак делова реона или реон у целисти.

Чувар има право и обавезу да изврши потребну службену радњу и на осталим чуварским реонима на подручју Националног парка, уколико то потребе посла захтевају.

Рад Чуvara повремено и по потреби организује се у пару или са више чувара истовремено, кроз рад у сменама или дежурства, патролни обилазак и стационарне контроле или комбиновањем напред наведених метода, односно другом применом теренског рада.

Управљач ће посебним актом утврдити и на погодан начин објавити списак чуварских реона, са њиховим називима, површинама, именима чувара и одговарајућим графичким приказом.

Члан 61.

У вршењу чуварске службе, дужност Чуvara је да:

1) прати односно надгледа кретање и активности посетилаца и других корисника, посебно:

- градњу, реконструкцију и доградњу објеката, транспорт грађевинског материјала и друге радове који се у складу са законом сматрају изградњом објеката,
- коришћење минералних сировина, односно камена, шљунка, песка, дробине и земље,
- коришћење шума, односно сечу, крчење, кресање и паљење дрвећа, извлачење, одлагање и транспорт дрвних сортимената, сакупљање семена и др.,
- коришћење флоре и фауне, односно сакупљање и брање биљака, гљива и животиња и њихових развојних облика и шумских плодова и др.,
- лов, гајење и коришћење дивљачи,
- риболов,
- употребу моторних возила и пловила,
- постављање објеката на води и монтажних и привремених објеката,
- улазак у зоне, места и објекте у којима је посета забрањена или ограничена,
- камповање, логоровање,
- ложење ватре на отвореном и примену правила и мера заштите од пожара,
- организацију и одвијање спортских такмичења и других манифестација,
- одлагање отпада,

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап*

- 2) прати стање биљних и животињских врста и других вредности Националног парка и води евиденцију о њима,
- 3) пружа помоћ и сарађује са локалним становништвом и другим носиоцима стварних права на непокретностима у циљу заштите природе, решавања имовинско-правних односа и накнаде штете услед ускраћивања или ограничавања права коришћења и примене мера заштите,
- 4) пружа податке, помоћ и услуге посетиоцима при обиласку и разгледању Националног парка,
- 5) прати и пружа друге потребне услуге организаторима и учесницима научних и других истраживања и образовних активности,
- 6) сарађује са корисницима природних ресурса и привредним субјектима, посебно у области пољопривреде, водопривреде, енергетике, рударства и туризма,
- 7) сарађује са инспектором за заштиту животне средине и обавештава га о стварима из његове надлежности,
- 8) сарађује се органом унутрашњих послова и према указаној потреби тражи његову помоћ,
- 9) саставља записнике, месечне извештаје о раду и остале извештаје и доставља их Руководиоцу службе и осталим надлежним службама,
- 10) обавештава други надлежни орган о извршењу забрањених односно противправних радњи које су регулисане прописима из надлежности тог органа и о њиховим извршиоцима уколико су познати,
- 11) обавља и остале послове у складу са законом и актима Управљача.

Члан 62.

Када Чувар утврди или основано претпостави да је Посетилац, односно Корисник заштићеног подручја учинио радњу супротно правилима унутрашњег реда или мерама заштите природе прописаним у складу са законом овлашћен је да:

- 1) легитимише лице затечено у вршењу недозвољене радње, а лице затечено без личних исправа чији му идентитет није познат приведе надлежном органу унутрашњих послова,
- 2) затражи да му лице предочи/покаже сагласност, дозволу, одобрење, пријаву радова, улазницу или други документ којим доказује статус Корисника односно Посетиоца и неко од права у вези радова и активности које обавља,
- 3) изврши преглед свих врста возила, пловних објеката и товара,
- 4) изврши сваки преглед, осим станова и других просторија за чији је преглед потребан судски налог, а посебно преглед :
  - пртљага и личних ствари,
  - улова и средстава за лов и риболов,
  - алата и средстава за сакупљање биљака и животиња,
- 5) привремено одузме предмете и средства којима је извршен прекршај или кривично дело и предмете који су настали или прибављени извршењем таквог дела, укључујући делове и примерке живог и неживог света, као и да ове предмете без одлагања преда управљачу заштићеног подручја ради чувања,
- 6) затражи успостављање претходног стања, односно нареди мере за спречавање и уклањање штетних последица, а посебно:

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап*

- привремено забрани радове и активности које се обављају без прописаних сагласности или одобрења, као што су научна и друга истраживања, образовне и спортске активности и сл.,

- забрани на лицу места радове и активности које се обављају противно одредбама овог Правилника и правилима противпожарне заштите,

- нареди пуштање на слободу односно враћање у природу здравих и неповређених примерака животиња уколико је то за њих безбедно.

Члан 63.

Када утврди радњу учињену супротно правилима унутрашњег реда или мерама заштите природе прописаним у складу са законом, чувар саставља записник.

Садржај записника или опис који се уноси у записник је саопштавање оног што је затечено, нађено, утврђено или на други начин прибављено и констатовано.

У садржај се обавезно уносе:

- подаци о извршиоцима недозвољене радњи, а ако је извршилац непознат то се констатује уз основану претпоставку о могућем извршиоцу,

- начин и време извршења радње, средства и алати којима је радња извршена,

- подаци о сведоцима и другим расположивим доказима ако постоје,

- настала штета, документована што прецизнијим подацима и фотографијама или видео записом,

- подаци о одузетим предметима и средствима.

Записник се саставља у оноликом броју примерака колико захтева конкретна ситуација.

Уколико контролисано лице потпише записник, један примерак записника уручује се њему, а ако је контроли присутна и нека друга заинтересована страна, један примерак записника уручује се и њој.

Управљач ће прописати образац записника из овог члана у складу са законом.

Члан 64.

О привремено одузетим предметима из члана 62. Чувар издаје потврду са тачним подацима о врсти, броју и количини привремено одузетих предмета.

Управљач обезбеђује услове за одржавање и чување привремено одузетих предмета, и предузима радње за даље поступање са примерцима одузетих и нађених животињских или биљних врста, минерала, кристалних творевина, фосилних остатака и артефаката, укључујући њихово збрињавање до окончања поступка.

О привремено одузетим предметима Управљач води евиденцију са подацима о врсти, броју, количини, разлогу привременог одузимања, лицу коме су предмети привремено одузети и Чувару који је предмете привремено одузео.

Члан 65.

Чувар у вршењу службе поступа стручно, ауторитативно и одговорно, у складу са овлашћењима која има, водећи посебно рачуна о угледу Управљача.

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап*

Чувар је посебно дужан да потпуно и детаљно познаје реон који му је поверен на чување, као и да чува и обнавља граничне ознаке, информативне табле, путоказе и друге ознаке.

Чувар води дневник, односно евиденцију дневних активности, чији садржај прописује Управљач.

Члан 66.

Чувар полаже стручни испит у складу са програмом који прописује Министарство.

Управљач сам организује или на други начин обезбеђује обуку, стручно усавршавање и проверу знања и вештина Чуvara.

Члан 67.

Чувар је опремљен и средствима везе и превоза, потребним апаратима, инструментима и алатом, у складу са посебним актом Управљача.

Члан 68.

На основу записника и обавештења Чуvara о учињеној забрањеној, односно противправној радњи Управљач сходно стеченим околностима, врсти дела и статусу починиоца подноси одговарајућу пријаву или захтев за покретање прекршајног поступка, самостално или преко надлежних органа.

XII ПРОТИВПОЖАРНА ЗАШТИТА

Члан 69.

На подручју Националног парка планирају се и спроводе мере заштите од пожара у складу са законом, Планом управљања Националног парка и плановима заштите од пожара.

Управљач доноси План заштите од пожара за подручје Националног парка сходно члану 47. Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС”, број 111/2009 и 20/2015) и одредбама Уредбе о разврставању објеката, делатности и земљишта у категорије угрожености од пожара („Сл. гласник РС”, број 76/10).

Планом и Програмом управљања Националног парка утврђују се приоритетни, односно годишњи оперативни задаци противпожарне заштите.

Управљач ће на погодан начин објавити односно јавно истакнути изводе из планова заштите од пожара, са основним правилима противпожарне заштите и поставити одговарајуће ознаке на терену.

Корисници и Посетиоци дужни су да се приликом боравка на подручју Националног парка придржавају законских одредби из области заштите од пожара.

XIII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 70.

Управљач ради заштите природних добара Националног парка има право активне легитимације у погледу покретања кривичних и прекршајних поступака због непоштовања и занемаривања одредби овог Правилника, а које су санкционисане и Законом о заштити природе и другим законским и подзаконским прописима

Овлашћено лице Управљача поднеће против прекршиоца одредби овог Правилника одговарајућу пријаву надлежним органима и предузети и остале мере и радње у складу са законом.

XIV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 71.

Надзор над применом овог Правилника врши Министарство.

Члан 72.

Управљач ће најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог Правилника донети акта предвиђена овим Правилником.

Члан 73.

Управљач ће извод из овог Правилника, са основним правилима унутрашњег реда и забрањеним радњама/активностима истакнути на погодан и видан начин у насељима, туристичким центрима и локалитетима, објектима Управљача и на другим местима бројнијег окупљања и чешћег проласка Посетилаца и Корисника, као и на званичној интернет страници Управљача.

Члан 74.

Ступањем на снагу овог Правилника престају да важе: Правилник о унутрашњем реду у Националном парку Ђердап број 118/6 и Правилник о служби надзора број 118/7, донети на петој редовној седници Управног одбора Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ 12.04.1995.године.

Члан 75.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, уз претходно прибављену сагласност Министарства.

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап*

*НАДЗОРНИ ОДБОР ЈП „НАЦИОНАЛНИ ПАРК ЂЕРДАП“
ДОЊИ МИЛАНОВАЦ*

Број : ____/____

Датум : _____

Председник Надзорног одбора
Милија Булатовић

Правни основ и извори за израду Правилника о унутрашњем реду и чуварској служби :

1. Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/2009, 88/2010, 91/2010 и 14/2016)
2. Закон о националним парковима („Службени гласник РС“, број 84/2015)
3. Просторни план подручја посебне намене Националног парка Ђердап („Службени гласник РС“, број 43/2013)
4. Статут Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац од 31.08.2017. године, на који је добијена сагласност Владе Републике Србије
5. Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, број 128/2014)
6. Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, број 111/2009 и 20/2015)
7. Закон о шумама („Службени гласник РС“, број 30/2010, 93/2012 и 89/2015)
8. Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“, број 18/2010)
9. Закон о прекршајима („Службени гласник РС“, број 65/2013, 13/2016 и 98/2016)
10. Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009-испр, 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС, 50/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014 и 145/2014)
11. Закон о ветеринарству („Службени гласник РС“, број 91/2005, 30/2010 и 93/2012)
12. Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, број 36/2009, 88/2010 и 14/2016)
13. остали прописи донети на основу наведених закона.